

Forslag til ny vejvisning 2006-12

FORSLAG TIL NYT VEJVISNINGSSYSTEM PÅ LANDEVEJE

Trafikken vokser og bliver mere kompleks. Sådan er det gået navnlig de sidste 25 år. Og i den anledning er mange færdselsregler ændret og nye skilte sat op.

Men en af de ting, der ikke er blevet ændret særlig meget på, er det danske vejvisersystem. Det mest revolutionerende var, da vi fik grønne vejvisere til og på motorveje, ellers er der blot tale om beskedne tilretninger.

Tiden er inde til at gennemføre en konsekvent farvekodning på danske vejvisere præcis, som vi kender i udlandet. Ændringen er som det fremgår af det følgende forholdsvis beskedne: alle dannebrog-farvede vejvisere ændres til blå med hvid tekst, som nogle tavler i forvejen har.

Nuværende systems svagheder

Det danske vejvisersystem bygger på et system, som blev indført for omkr 80 år siden: hvid med rød tekst. Senere kom skilte hængt op over kørebanen samt afstandstavler, og de skulle åbenbart være blå med hvid tekst. Også på motorveje blev skiltningen blå, men blev dog ændret til grøn først i 1980'erne.

Efter flere forsøg med motorvejs-vejvisning lykkedes det endelig i slut-80'erne at skabe et godt, harmonisk og letforståeligt vejvisersystem på motorvejene.

Men på landeveje og i byerne er det noget rod: skilte stående på jorden er hvide og skilte i luften er blå. Og samtidig med at der på de hvide vejvisere skelnes mellem stednavne (rød skrift) og tingsnavne (blå skrift), forsvinder den differentiering på de blå vejvisere.

Samtidig er de hvide retningsvisere ofte svære at få øje på især i byer, hvor alle mulige andre skilte i rødt og hvidt er dominerende.

I mørke kan rød tekst ikke skelnes fra blå tekst, fordi tekstfarven ikke er reflekterende. Så der forsvinder differentieringen mellem stednavne og tingsnavne også.

Værre bliver det, når der i samme vejkryds, opereres med de to systemer samtidig. Der mangler simpelthen en konsekvent farvekodning.

Som det har fremgået af svar fra Trafikudvalget, har vejmyndighederne tidligere overvejet et

skifte til et nyt vejvisersystem i Danmark. Men forslagene faldt, den ene gang pga. modvillighed overfor tyske farver og den anden gang formentlig pga. økonomisk krise.

Vejvisning i udlandet

Når man kommer til et fremmed land er det første man som bilist lægger mærke til følgende: **Hvordan ser vejvisningssystemet ud?**

Specielt i vore nabolande men også andre steder i verden anvendes der vejvisersystemer med en konsekvent farvekodning, og i nogle lande indikerer også skrifttypen hvilken type mål der er tale om.

Gennemgående differenteres der i vejvisersystemer verden over på to led:

1. Stednavne på landevej og motorvej
2. Tingsnavne

I følgende oversigt ses hvordan vejvisersystemet er struktureret i en række udvalgte lande, som jeg selv har besøgt.

Land	Motorvej	Landevej	Tingsnavn	Turisme
Sverige	BY BYDEL	BY BYDEL	Ting	Seværd
Norge	By	By	Ting	Seværd
Finland	BY BYDEL	BY BYDEL	Ting	Seværd
Holland	By Bydel	By Bydel	Ting	?
Tyskland	By	By Bydel	Ting	Seværd
UK	By Ting	Primær: By / Ting Sekundær: By / Ting		Seværd
Frankrig	BY Ting	Fjernmål: BY / Ting Sekundær: BY / Ting		Seværd
Spanien	By	BY	Ting Trafikting	Seværd
Schweiz	By	By	Ting	Seværd
Østrig	By	By	Ting	Seværd
Italien	BY	BY	Ting	Seværd
Polen	By	By	Ting	Seværd
Tyrkiet	By	By	Ting	Seværd Arkæo
Grækenl.	BY	By	Ting	Ting
Marokko	BY	BY	Ting	Ting
USA	By	By	Ting Service	Seværd
Australien	By	By	Ting Service	Seværd

I nogle lande fx Sverige er skiltningen på motortrafikveje identisk med motorveje, mens Tyskland har gul vejvisning på motortrafikveje.

I Frankrig og Storbritanien skelnes der i vejvisersystemet mellem hovedveje og øvrige landeveje.

I Frankrig, Sverige og Finland indikerer store bogstaver stednavne og små bogstaver tingsnavne.

Endvidere er skiltningen på privatveje gul i Sverige og sort i Finland.

Links: Sverige: www.vv.se

USA: www.trafficsign.us

Storbritanien: www.highwaycode.gov.uk

Malaysia:

http://en.wikipedia.org/wiki/Road_signs_in_Malaysia

Tyskland:

<http://gettingaroundgermany.home.att.net/zeichen2.htm>

Nyt vejvisersystem i Danmark

Vi må gøre op med gamle dogmer om, at fordi vi i de sidste 80 år har anvendt dannebrogfarver i vort vejvisersystem, så står det ikke til at ændre. Men jo, det kan det - hvis viljen er der! For det system, vi har i dag, er simpelthen umoderne!!

Som nævnt, er noget af det første man lægger mærke til som bilist i udlandet: hvordan ser vejvisningen ud? Hvilke tavler skal jeg orientere mig efter for at kunne finde vej?

Svaret er: naturligvis de skilte der henviser til byer. Og når først man har fundet den tavle hvor byens navn står på, så nytter ikke noget at det samme bynavn pludselig står i en anden farvekombination på en anden tavle med mindre der henvises til motorvej, og det ser man jo tydeligt når det er tilfældet.

Et eksempel: Når en tysk turist krydser grænsen ved Kruså og ind i Danmark, vil han møde to slags tavler med navnet Åbenrå: en hvid tabelvejviser med rød tekst, og en stor blå portaltavle med hvid tekst. Han bliver forvirret. Hvilken slags tavle skal han følge og hvilken farve skal han orientere sig efter, når han kører videre?

Og følger han E45-motorvejen (hvor skiltningen jo er nem) til Frederikshavn for at sejle til Sverige, så bliver forvirringen endnu større: Nu står der "Sverige" i blå på en hvid retningsviser, i rødt på en hvid orienteringstavle og i hvidt på blå portaltavle.

Når han kører i land i Göteborg er forvirringen ovre: Den svenske vejvisning er tydelig, konsekvent og entydig. Efter min mening den bedste i verden.

I Sverige har man siden bilismens herkomst ændret vejvisningen hele 2 gange: i 1950'erne fra gul til mørkeblå, og igen i 1978 indførte man differentieret vejvisning i flere farver bl.a. grøn motorvejs-vejvisning. Samtidig skulle store bogstaver indikere stednavne og små bogstaver tingsnavne. Ingen tvivl om, at svenskerne har tænkt sig om her, først og fremmest på trafikikkerheden. De store typer og den konsekvente farvekodning giver følgende fordele:

1. Skiltningen er intuitiv. Bilisten kan omgående sortere i vejvisnings-informationerne

2. Tavlernes tydelighed giver synlighed på lang afstand og giver bilisten god tid til at orientere sig.

Layoutet på de svenske skilte har svenskerne først og fremmest selv udviklet, men der er også hentet inspiration fra de tyske motorvejskilte, bortset fra farve og teksttype.

Netop konsekvent farvekodning er vigtig, når vi taler om vejvisning. Det er vigtigt, at bilisten kan sortere i informationerne. Det kan han, når han kører på motorvejene, men på landevejene kniber det.

Det grundlæggende ved forslaget er, at skiltningen på landevej konsekvent skal være **blå med hvid tekst** hvilket betyder, at alle vejvisningstavler i **hvidt med rød tekst** ændres: pilvejvisere, orienteringstavler og tabelvejvisere

Layoutet skal fortsat være idendisk med nuværende skilte med mulighed for indsat vejnummer, symboler og km-afstand. Den blå farve med hvid tekst giver en fremragende kontrast og med nuværende størrelser på skilte vil dette give en læsbarhed på væsentligere længere afstand og være lettere at få øje på inde i byerne. Farven vil (i modsætning til røde typer) være reflektiv. Samtidig er blå som refleksmateriale længere holdbart end påtrykte røde typer.

For vejvisning til motorvej foreslås ingen ændringer, grøn med hvid tekst som idag og som skiltningen er i mange lande:

Tingsnavne-vejvisninger er idag **hvide med blå tekst**. De foreslås splittet op i to farver:

1. Hvid med sort tekst for alm. tingsnavne dvs. havne, industri-områder, kirker, institutioner, sportsanlæg, forlystelser og service:

2. Brun med hvid tekst for turisttingsnavne med et foranstillet seværdighedspiktogram. En tavle der anvendes i rigtig mange lande, og som mange efterlyser i Danmark. Sverige og Tyskland indførte den for få år siden.

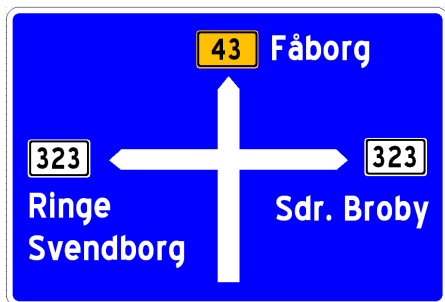
Midlertidig vejvisning som idag:

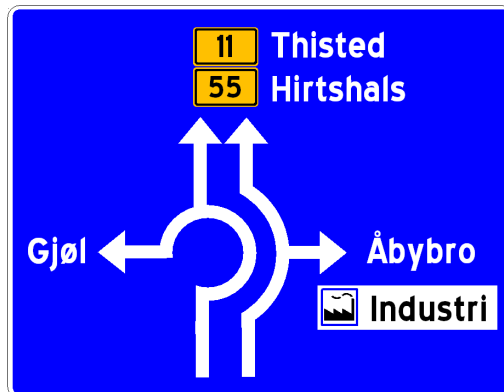
Også den nyindførte virksomhedsvejvisning kan jeg tilslutte mig:

Orienteringstavlerne ændres ligeledes til blå, hvor stednavne angives i hvid tekst. Læg mærke til hvordan vejnumrene træder tydeligere frem som på denne diagramtavle:

Alm. tingsnavne på indsatte hvide felter med sort tekst samt foranstillet servicepiktogram som på denne orienteringstavle, der står ved en rundkørsel med flere vognbaner.

På samme måde laves tabelvejvisere. Her med indsat turisttingsnavn på brunt felt frem for på separat skilt. Et skilt til hver retning giver god overskuelighed.

Og tilsvarende for tingsnavne. Læg mærke til at vejnumrene fortsat har sort kant, mens tingsnavnefeltet er uden indsat kant.

Et eksempel på en såkaldt tabel-orienteringstavle, som er uden km-afstande. Her er det en fordel, at alle pilene er placeret til venstre under hinanden.

For tabelvejvisere ved rundkørsler foreslås denne løsning. I den situation hvor et tingsnavn

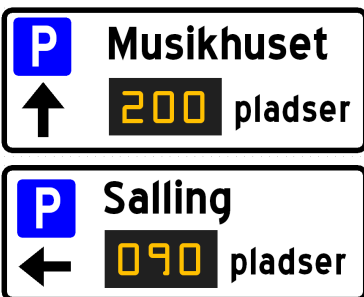
er eneste mål for en retning, så bestemmes grundfarven af henvisningens art.

Grundlæggende ingen ændringer på portaltavler, da disse tavler jo i forvejen er blå. Blot er der den ændring, at alm. tingsnavne er på hvide felter og turisttingsnavne på brune felter.

I mange byer er der indført særlig parkeringshenvisning. Desværre er disse vejvisninger ikke ens overalt. Derfor bør P-vejvisning se således ud.

Ofte er det en fordel at gadenavne kan indgå i vejvisningen. For at de ikke skal forveksles med stednavne sættes en hvid ramme udenom.

Ved færgehavne anføres altid bynavne hvortil der sejles med nationalitetsbogstav i parrantes. Læg mærke til korrekt stavning af den svenske by.

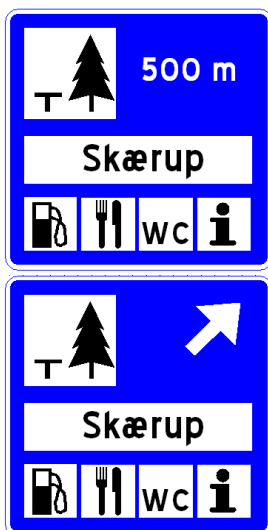
Hvis der er behov for at oplyse navnene på færgerederier, angives de som tingsnavne med foranstillet færgepiktogram

Meget ofte følger der motortrafikvej umiddelbart efter ophør af motorvej. Og i mange tilfælde er motortrafikvejen udstyret med frakørselsanlæg som på motorveje. Her gør den nuværende skiltning vejvisningen kompliceret. Derfor bør de frakørselstavler, vi kender fra motorveje også indføres på motortrafikveje blot med den forskel, at alle skilte skal være blå. Da hastigheden er lavere end på motorveje, behøves forvarsling med kun 400 m's mellemrum. Bemærk at forvarsling til næstkommende frakørsel her er udeladt, da næste tilslutning kan være et alm. veikryds. Men forestiller man sig en lang motortrafikvej med mange frakørsler, kan det være en fordel med en næste-frakørsels-forvarsling.

For at følge logikken i farvekodningen af tingsnavne, må navne på rastepladser ændres fra blå til hvidt med sort tekst som i flg. eksempel:

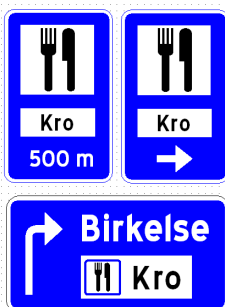
Men ikke på en frakørselstavle, fordi Haverslev refererer til byen af samme navn. Her med indsatte servicesymboler (næste side)

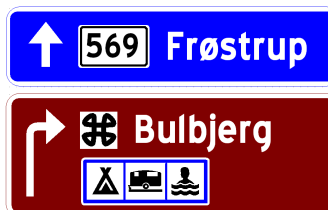
Ligeledes kan servicehenvisninger integreres på alm. vejvisere som i dette eksempel.

Andre serviceformål med angivelse af tingsnavn enten på serarat sevicetavle eller sammen med alm. vejvisning

Hvis et turisttingsnavn er eneste mål for en retning, skal grundfarven være brun og evt. servicehenvisninger i blå ramme.

I samme kryds skilles henvisningerne i to pilvejvisere i hver sin farve

Der foreslås ingen ændringer for skiltning af byzone, stednavne, vandløb, åer, kommuner og regioner.

Fordele ved nyt vejvisersystem

Frem for at køre videre med nuværende, så har et nyt vejvisersystem som det omtalte flg. fordele:

- 1. Bedre kontrast - tydeligere skilte**
En blå baggrund med hvid tekst er simpelthen lettere at læse frem for hvid baggrund med rød tekst.
- 2. Intuitivt og enkelt**
Et skift til blå med hvid tekst for alle typer vejvisere forenkler systemet og gør det mere brugervenligt
- 3. Let at implementere**
Motorvejsfrakørselstavlerne og portalvejviserne forbliver uændrede.
- 4. Tydelig farvekodning**
Den valgte farvekodning af stednavne og tingsnavne, gør trafikanten i stand til at sortere i informationene
- 5. Ligner vores nabolande**
Systemet med at skelne tingsnavne fra stednavne kendes i vore nabolande. Og det foreslåede system her bliver næsten identisk med det svenske. Det er en klar fordel for samfærdslen over grænserne, at vejvisningen minder om hinanden (ikke nødvendigvis ens)
- 6. Mere trafiksikkerhed - færre uheld - lavere omkostninger**
Med tydeligere skiltning får vi simpelthen færre uheld, selvom dette formentlig ikke er statistisk bevist. Men enhver kan jo forstå, at hvis skiltene kan læses på længere afstand, når man at orientere sig i tide.
- 7. Bedre trafikantservice**
Ja, et enkelt vejvisersystem er ensbetydende med bedre service.
- 8. Bedre turistservice**

For turisten bliver det nu meget lettere finde vej til seværdighederne men også rundt i øvrigt.

9. Væsentlig længere holdbarhed - færre udgifter til udskiftning

Blå farvepigment holder simpelthen længere end rødt. Og blå baggrund frem for rød påtrykt tekst er væsentlig mere slidstærkt. Det giver på længere sigt væsentlig lavere omkostninger til udskiftning af skilte pga. slidtage.

Næste side vises et par eksempler på nuværende vejvisning og foreslået fremtidig vejvisning. Forskellen er til at få øje på!!

Nuværende system

Hvd. 11 i Tingskoven i Han Herred
Orienteringstavle

Nyt foreslået system

Hvd. 11 i Tingskoven i Han Herred
Blå orienteringstavle med forenklet visning af mål

Hvd. 11 i Tingskoven i Han Herred
Tabelvejviser

Hvd. 11 i Tingskoven i Han Herred
Blå tabelvejviser med indsat tingsnavn

Trekronervej NØ for Aggersund i Han Herred
Pilvejvisere

Trekronervej NØ for Aggersund i Han Herred
Blå pilvejvisere

Placering af vejvisere

Ofte placeres vejvisere således, at trafikanten ikke når at få øje på skiltene før det er for sent. Måske foretager han/hun en hård opbremsning til fare for bagfrakommende og vedkommende selv. Det er først og fremmest de rød-hvide pilvejvisere, der står så lavt, at de forsvinder bag græs, autoværn, hække samt biler der holder tilbage på sidevejen.

I T-kryds kan skiltene flyttes over til modsatte side af sidevejsudmundingen og hæves en smule, som man gør i Sverige.

I 4-bens-kryds kan pilvejviserne ligeledes hæves en smule, således, at bl.a. biler fra sidevej ikke skjuler tavlerne.

I nogle amter har man til gengæld bragt orienteringstavler og tabelvejviser i højt til vejrs, hvilket faktisk er en ulempe. Den røde tekst på hvid baggrund er for småt og har dårlig kontrast. Derfor skal man tæt på og rette blikket væk fra kørebanen og op for at kunne læse tavlen.

Men det er dyrt at flytte alle de skilte. Derfor et yderligere argument for at skifte til blå med hvid tekst.

Omkostninger

Der naturligvis nogle engangs-omkostninger ved at overgå til nyt vejvisningssystem på landeveje. Men heller ikke uoverkommeligt. For før eller siden skal alle skilte jo alligevel udskiftes pga. slidtage. Første prioritet har dog inførelse af blå vejvisning for stednavne, men siden følger også nye skilte for tingsnavne. Derfor kan man forestille sig flg. tidsplan for udskiftning:

Inden for 5 år

Blå vejvisning for stednavne samt påklstring af hvide felter for tingsnavne på portaltavler på alle statens landeveje samt alle nummerede kommuneveje (iht. ny kommunalreformen)
Ny vejvisning for turistnavne indføres.

Inden for 10 år

Blå vejvisning for stednavne på kommuneveje.
Ny vejvisning for turistnavne indføres.

Løbende

Vejvisning for alm. tingsnavne udskiftes efterhånden som de nuværende hvide med blå tekst nedslides.

Løbende kampagne i medier.

Det er en fordel, at en udskiftning gennemføres over en længere vejstrækning, fx mellem 2 større byer eller mellem 2 større vejkyds.

En forsøgsordning hvor man udtager en bestemt vejstrækning for at afprøve et nyt vejvisningssystem, synes jeg var værd at overveje.